

Błędy Żywnego Półksiężyca

Dlaczego tak zwany Żywny Półksiężyc - około 12 000 lat temu kolebka pierwszych miast, imperiów i wielkich cywilizacji Bliskiego Wschodu - nie pozostał centrum współczesnego świata? O przewadze Żywnego Półksiężyca decydowały czynniki naturalne – różnicowanie klimatyczne, topograficzne i biologiczne. Okazał się jednak ekosystemem wrażliwym na zmiany wprowadzane przez człowieka. Rolnictwo, budownictwo, zapotrzebowanie na energię wymagały wycinania lasów. Te zaś były trudne do odtworzenia ze względu na niskie opady. Inne tereny zielone były nadmiernie eksploatowane przez wypas kóz. Uboża szata roślinna, a nawadnianie przyczyniało się do wyjąławiania gleby i zamulania rzek. Ostatecznie Żywny Półksiężyc stał się suchym, pustynnym i półpustynnym terenem, zafanym gospodarczo i społecznie.

Powinniśmy więc zaspokajać własne potrzeby tak, aby nie zagrażać możliwościom zaspokojenia po-

trzeb przyszłych pokoleń. Takie postępowanie nazywamy dążeniem do zrównoważonego rozwoju i wymaga ono zintegrowania polityki środowiskowej, gospodarczej i społecznej. W odniesieniu do przedsiębiorstwa oznacza prowadzenie działalności i gospodarowanie zasobami pochodzącymi ze środowiska naturalnego jako ograniczonymi oraz wykorzystywanie kapitału przyrodniczego w sposób pozwalający na zachowanie funkcji ekosystemów w perspektywie długookresowej.

Dążenie do zrównoważonego rozwoju przejawia się również w politykach państw, chociażby w działaniach na rzecz gospodarki niskoemisyjnej i oszczędzającej zasoby. Jednak chociaż idea jest jednoznacznie słuszną, to szczególne rozwiązania budzą kontrowersje. Krytycy wskazują chociażby na przyjęcie przez Unię Europejską celu zmniejszenia do 2020 roku emisji CO₂ o 20 proc. w porównaniu z 1990 rokiem, zwiększenia udziału

energii odnawialnej do 20 proc. i zmniejszenia energochłonności o 20 proc. Wszystko to w celu zmniejszenia globalnej emisji, podczas gdy jej wielkość determinuje nie Europa, lecz Chiny i Indie. Podobnie odnoszą się do powstających instalacji CCS (ang. carbon capture and storage) służących do wychwytywania i składowania CO₂, podkreślając że koszt stosowania tego rozwiązania jest wyższy niż cena certyfikatu uprawniającego do emisji. Zwolennicy podkreślają natomiast, że technologia CCS pozwala pozostać Europie przy wykorzystaniu węgla jako surowca energetycznego, w który jest najbardziej zasobna, przy jednoczesnym osiągnięciu celów w dziedzinie ochrony środowiska naturalnego. Podobna argumentacja dotyczy technologii gazyfikacji węgla, która stanowi ważny element polityki dywersyfikacji dostaw gazu.

Duże przedsiębiorstwa opracowują rozwiązania, które dzięki efektowi skali mogą stać się efektyw-

niejsze od rozwiązań krajowych. Przykładem jest system odzysku i ponownego przetwarzania odpadów elektronicznych i elektrycznych stworzony przez HP, Electrolux, Sony i Braun w 2002 roku. To joint venture (European Recycling Platform) oferuje koszty recyklingu 10 – 35% niższe niż państwowe przedsiębiorstwa. Z rozwiązania korzystają Apple, Dell, Microsoft, Nokia. Dążenie do zrównoważonego rozwoju można więc realizować nie tylko we współpracy w ramach łańcucha dostaw, lecz pomiędzy kilkoma, nawet konkurencyjnymi łańcuchami dostaw, w których wykorzystywane są te same zasoby lub pojawiają się te same zagrożenia. W innych przypadkach może ono wymagać partnerskich relacji z organizacjami pozarządowymi, zaufania i zdolności do wspólnego tworzenia i wdrażania innowacji technicznych, zarządczych, procesowych i kulturowych.

Magdalena Jóźwik

Odpowiedzialni – nowe idee dla biznesu

Artykuł powstał w ramach projektu promującego idee społecznej odpowiedzialności biznesu i flexicurity w województwie kujawsko-pomorskim. Projekt „Odpowiedzialni – nowe idee dla biznesu” to wspólna inicjatywa Kujawsko-Pomorskiego Związku Pracodawców i Przedsiębiorców oraz Toruńskiej Agencji Rozwoju Regionalnego SA.

www.noweidee.eu

